

מאורות אל העבר

י כסלו תשג | 19/12/1942

מבצע אורנוס (הקרב על סטלינגרד)

מאת i, RIA Novosti archive

מפת עולם

עם שחר י' בכסלו תש"ג (19.12.1942), החלו שלושת אלפים וחמש מאות קני תותחים סובייטים בהרעשה אדירה על הכוחות הגרמניים והרומניים בעלי בריתם, שחנו בעורפה המערבי של העיר סטלינגרד. העיר, שהגרמנים החלו להסתער עליה חודשיים קודם לכן, הפכה זה מכבר לזירת הקרבות האכזרית ביותר שידעה מלחמת העולם השנייה, ורבות חיילים ואזרחים נהרגו בקרבות שהתנהלו מבית לבית. עתה, הצליחו הרוסים להפתיע את הגרמנים ואת בעלי בריתם. מאות אלפי חיילים בפיקודו של המצביא גאורגי ז'וקוב פרצו את קווי ההגנה הגרמניים מצפון ומדרום, ותוך ארבעה ימים היו שלוש מאות אלף חיילים גרמניים לכודים ונצורים בידי כוחות סובייטים מנצחים. ניסיונות הצבא הגרמני להפעיל רכבת אווירית שתספק את צורכי הנצורים וניסיונות פריצה אל "כיס סטלינגרד" הנצור, נכשלו. חודש וחצי מאוחר יותר, כשהם מורעבים, מותשים מהפגזות רוסיות בלתי פוסקות וחסרי תקווה, נכנעו הכוחות הגרמניים בסטלינגרד לצבא האדום. המצעד של רבות השבויים הגרמניים ברחובות מוסקווה, בדרכם לשבי ארוך ואכזרי בסיביר, סימל את המהפך הגדול של מלחמת העולם השנייה, והעניק תקווה ליהודים הנאנקים תחת מכש ההשמדה הנאצי.